Laki

kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 35 §, sellaisena kuin se on laissa 1236/2018,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 7 §:n 1—4 momentti, 36 §, 41 a §:n 2 momentti, 45 §, 48 §:n otsikko ja 1 momentti, 49 §:n otsikko, 1 momentti ja 2 momentin 1 kohta, 55 §:n 1 momentti, 64 § ja 65 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti osaksi laeissa 982/2012, 1294/2013, 525/2015, 1701/2015, 557/2016 ja 1244/2016, 7 §:n 1—4 momentti laissa 676/2014, 36 § laeissa 1236/2018 ja 1059/2019, 41 a §:n 2 momentti laissa 1294/2013, 45 § laissa 1271/2013, 49 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 1510/2011 ja 55 §:n 1 momentti laissa 1236/2018, sekä

lisätään lakiin uusi 7 a luku seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan käyttökustannuksiin myönnettävään valtionosuuteen sellaisiin kuntien tehtäviin (*valtionosuustehtävä*), joista säädetään:

1) perusopetuslaissa (628/1998);
2) varhaiskasvatuslaissa (540/2018);
3) perhehoitolaissa (263/2015);
4) ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetussa laissa (980/2012);
5) omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005);
6) lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa (1128/1996);
7) kansanterveyslaissa (66/1972);
8) erikoissairaanhoitolaissa (1062/1989);
9) terveydenhuoltolaissa (1326/2010);
10) sosiaalihuoltolaissa (1301/2014);
11) toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997);
12) elatustukilaissa (580/2008);
13) lastensuojelulaissa (417/2007);
14) kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa (519/1977);
15) vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetussa laissa (380/1987);
16) kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa (189/2001);
17) mielenterveyslaissa (1116/1990);
18) päihdehuoltolaissa (41/1986);
19) tartuntatautilaissa (1227/2016);
20) terveydensuojelulaissa (763/1994);
21) elintarvikelaissa (23/2006);
22) kuntien ympäristösuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986);
23) kemikaalilaissa (599/2013);
24) lääkelain (395/1987) 8 luvussa;
25) sosiaalisesta luototuksesta annetussa laissa (1133/2002);

26) ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä annetussa laissa (523/2015);
27) tupakkalaissa (549/2016);
28) eläinlääkintähuoltolaissa (765/2009);
29) yleisistä kirjastoista annetussa laissa (1492/2016);
30) kuntien kulttuuritoiminnasta annetussa laissa (166/2019);
31) taiteen perusopetuksesta annetussa laissa (633/1998);
32) oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013).

7 §

Sairastavuuskerroin

Sairastavuuskerroin lasketaan terveydenhuollon, vanhustenhuollon ja sosiaalihuollon osatekijöiden perusteella. Osatekijöiden painot ovat:

Terveydenhuolto	54,84
Vanhustenhuolto	28,00
Sosiaalihuolto	17,16

Terveydenhuolto jakautuu seuraaviin kustannustekijöihin, joiden painokertoimet ovat:

Diabetes	0,60
Epilepsia	0,95
Psykoosit	2,62
Reuma	0,90
Keuhkoastma	0,48
Verenpainetaudit	0,39
Sepelvaltimotauti	0,75
Crohnin tauti	0,83
Dementia	0,75

Syövät	3,40
Neurologiset taudit	1,30
Sydämen rytmihäiriöt	1,37
Työkyvytön, alle 55-vuotias	2,30

Vanhustenhuolto jakautuu seuraaviin kustannustekijöihin, joiden painokertoimet ovat:

Diabetes	0,17
Epilepsia	1,69
Psykoosit	2,13
Dementia	5,40
Neurologiset taudit	1,71

Sosiaalihuollon kustannustekijän painokerroin on:

Työkyvytön, alle 55-vuotias	15,86

— —

36 §

Määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset

Vuonna 2020 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 42,56 euroa asukasta kohden liittyen kilpailukykysopimuksen toteuttamisesta kunnille aiheutuviin säästöihin.

Vuonna 2020 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 4,12 euroa asukasta kohden pitkäaikaistyöttömien eläketuen menojen vähennyksestä johtuen.

Vuonna 2020 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 4,10 euroa asukasta kohden lääkintä- ja lääkärihelikopteritoiminnan rahoittamiseksi.

Vuonna 2020 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään 7,29 euroa asukasta kohden liittyen kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmän toteuttamiseen.

7 a luku

Veroperustemuutoksien huomioon ottaminen

36 a §

Veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvaus

Varainhoitovuodesta 2010 lähtien toteutetuista veroperustemuutoksista johtuvia kunnallisverotulomuutoksia vastaava euromäärä maksetaan kunnille valtionosuuden yhteydessä. Kunnalle maksetaan sen verotulojen menetystä vastaava euromäärä.

Kunnan kunkin varainhoitovuoden verotulojen menetystä laskettaessa sovelletaan varainhoitovuotta edeltänyttä vuotta edeltäneen vuoden verotustietoja ja varainhoitovuotta edeltäneen vuoden veroprosenttia sekä asukaslukua varainhoitovuotta edeltäneen vuoden lopussa.

Veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausten hallinnointiin ja maksamiseen sovelletaan 48 §:n 1 momenttia, 49 §:n 1 ja 2 momenttia sekä 50—53 ja 61—63 §:ää. Muutoksenhausta säädetään 12 luvussa.

41 a §

Korvaus opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä

— —

Jos kunnat ovat erimielisiä, onko toinen kunta oikeutettu saamaan tai velvollinen maksamaan 1 momentissa mainittuja kustannuksia, asiaa koskeva riita käsitellään hallintoriita-asiana hallinto-oikeudessa. Asian käsittelystä säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

45 §

Kotikuntakorvausta koskeva riita

Jos kunnat tai kotikunta ja muu opetuksen järjestäjä ovat erimielisiä, onko toinen kunta tai opetuksen järjestäjä oikeutettu saamaan tai velvollinen maksamaan kotikuntakorvausta tai 41 §:ssä tarkoitettua korvausta, asiaa koskeva riita käsitellään hallintoriita-asiana hallinto-oikeudessa. Asian käsittelystä säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

48 §

Päätös valtionosuuden myöntämisestä sekä veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta

Valtiovarainministeriö myöntää kunnalle valtionosuuden sekä korvauksen veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetyksistä hakemuksetta viimeistään varainhoitovuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä.

— —

49 §

Valtionosuuksien, kotikuntakorvauksien ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksen maksaminen

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus maksaa tässä laissa tarkoitetun valtionosuuden, veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvaukset ja kotikuntakorvaukset sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa tarkoitetut valtionosuudet ja muun rahoituksen yhtenä kokonaisuutena siten kuin tässä pykälässä säädetään.

Valtiovarainministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö toimittavat Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskukselle 1 momentissa tarkoitettujen euromäärien maksamista varten seuraavat tiedot:

1) 48 §:ssä tarkoitetut valtionosuuspäätökset sekä päätökset veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksista;

— —

55 §

Valtionosuusprosentti ja kunnan omarahoitusosuus

Kunnan 6—13 §:ssä tarkoitetut laskennalliset kustannukset jakautuvat siten, että kuntien valtionosuus on 25,46 prosenttia (*valtionosuusprosentti*) ja kuntien omarahoitusosuus on 74,54 prosenttia.

— —

64 §

Oikaisumenettely

Milloin kunta on tyytymätön valtiovarainministeriön päätökseen, joka koskee valtionosuuden myöntämistä, veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausta tai kotikuntakorvauksen perusosan euromäärää, kunnalla on oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä valtiovarainministeriölle kirjallinen vaatimus päätöksen oikaisemisesta. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusosoitus.

65 §

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

— —

———

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2019

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Kuntaministeri Sirpa Paatero